

MAGYAR-HOLLAND SZEMLE**TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP**

A „MAGYAR-HOLLAND TÁRSASÁG” HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 4 SZ
TELEFONSZÁM: 38-4-90.

„Magyar-Holland Társaság” tagjai díjmentesen kapják.

Megjelenik havonta

Hollandi művészek kiállítása Budapesten.

A „Vereeniging tot bevordering der grafische kunst, a grafikai művészet fejlesztésére alakult Hágában székelő egyesület a hollandi közoktatás-művészet és tudományügyi minisztérium támogatásával és közreműködésével december 16-án, a Nemzeti Szalonban reprezentatív kiállításon mutatja be a XIX. és XX. századbéli hollandi grafikai művészet alkotásait. A kiállítás két részből fog állani: egy retrospektív gyűjteményből és a mai hollandi művészek munkáiból. A régebbi mesterek közül szerepelnek: Jonkind, Allebé, Jozef Izraels, van Gogh, Toorop, Haverman, Hoytema, Mankes, Zilcken, stb.; a mai hollandi művészetet mintegy 300 mű fogja képviselni, van der Walk, Prof. Roland-Holst, Isaac Israels, van Konijnenburg, Nieuwenkamp, Jan Boon, Derksen v. Angeren, Essers, Anton Pieck, Prof. Aarts, Schelfhout stb. alkotásai. A kiállításon a hollandi kisplasztika és néhány iparművészeti munka is bemutatásra kerül. Nagy eseménye lesz a kiállításnak, hogy Vilma hollandi királynő — aki maga is festőművész — szerepelni fog „Erdei út” c. művével.

A kiállítást előkészítő nagygyűlés november hó 8-án folyt le a Magyar—Holland Társaság és a Rézkarcoló Művészek Egyesületének összehívására. Iklódy Szabó János kincstári főtanácsos, a Magyar—Holland Társaság elnöke hivatkozva a Magyarország és Hollandia között fennálló történelmi kapcsolatokra és a világháború óta kifejlődött meleg baráti érzelmekre, fejezte ki örömét afölött, hogy e kiállítással a kölcsönös kulturális megértés erősödni fog. A hollandi reprezentatív kiállítás viszonzása annak a vendégszeretetnek, amellyel a hollandi hivatalos és társadalmi körök ez év február havában a magyar grafikusok kiállítását fogadták.

A Magyar—Holland Társaság titkára közölte ezután, hogy a budapesti kiállítás ügyét Hollandiában egy bizottság intézi Prof. H. J. Wolternek, a Rijksacademie igazgatójának elnöklete alatt. E bizottságban a hollandi kormány három megbízottja foglal helyet és a hollandi művészek közül S. Moulijn, Fokko Mees, J. Franken, W. A. Konijnenburg, Jan Wils és Georg Rueter.

A kiállítás fővédnöke Magyarország kormányzója. Védnököknek felkérték a következő urakat: Gömbös Gyula miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter, L. G. van Hoorn hollandi követ, Hóman Bálint kultuszminiszter, Ugron Gábor v. b. t. t., a Képzőművészeti Tanács elnöke, Zichy János gróf v. b. t. t. a Nemzeti Szalon elnöke, Huszár Aladár főpolgármester, Sipőcz Jenő polgármester, Iklódy Szabó János dr. a Magyar—Holland Társaság elnöke, Zádor István, a Rézkarcoló Művészek Egyesületének elnöke. A magyar nagybizottság tagjai: Antal Géza dr., Antal István dr., Ángyán Béla dr., Csánky Dénes, Csók István, Elek Artur, Dudits Andor, J. Clinge Fledderus, Gerő Ödön, Konrád Gyula, Knébel Miklós dr., Lengyel Aurél, Liber Endre, Lyka Károly, Majovszky Pál dr., Márk Lajos, Márffy Ödön, Mendlik Oszkár, Mengele Ferenc, Némethy Károly, Petrovics Elek dr., Pogány Frigyes dr., Pogány Móric, Réthy István, Róna József, Telcs Ede, Tihamér Lajos, Szablya Frischauf János, Villani Lajos báró, Vreede Jan, Wlassics Gyula báró, Vesztróczy Manó, Ybl Ervin. A munkabizottság tagjai: Barta Ernő, Balázs Pál, Hubay Andor, Hoffmann Edit dr., Pacher Béla dr., Némethy Ferenc, Vidor Marcel, Jan Wils.

Egy hollandi harang felavatása Kispesten.

A kispersti Wekerle Állami Munkástelepi Református Egyházközség november 5-én d. e. 11 órakor harangavató ünnepélyt tartott, mely egyházi és országos szempontból kiemelkedő esemény volt.

Ez az első harang ugyanis Magyarországon, amelyet külföldi keresztyének áldozatkészségéből került az országba.

Van der Boon Dina hollandi úrnő, Magyarország hűséges barátja egyízben Kispesten járt és a Wekerle-telepi ref. egyházközségről írt a Hollandiában megjelenő „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur“ c. lapban. A cikk arra indította a lap egyik olvasóját, hogy felkérje Prof. H. Th. Obbink utrechtli egye-

temi tanárt, a királynő lelkesztését a gyűjtés megindítására, s annak eredménye lett a harang, mellyel Hollandia újból jelét adta irántunk érzett meleg érdeklődésének és őszinte barátságának.

A harangavató ünnepség előkelő közönség jelenlétében folyt le, megjelentek sokan a Budapesten élő hollandusok közül is, élükön *Vreede Jan* alkonzul úrral és *van der Boon Dina* úrasszonyal, aki az akciót cikkével megindította.

A megtartott istentisztelet után az egyház énekkara előadta Beethoven „Isten dicsősége“ c. művét, majd a holland konzulátus átadta a harangot, mely alkalommal *van der Boon Dina* úrasszony a következő magasszárnyalású beszédet intézte a jelenlévőkhöz:

„Körülbelül egy és fél évvel ezelőtt voltam itt kint először, ebben a kedves wekerletelepi gyülekezetben. Mélyen meghatott, amikor hallottam, hogy a gyülekezet tagjai milyen csodálatos áldozatkészséggel, a saját kezük munkájával építették fel ezt a szép templomot. Az akkori benyomásaimat leírtam egy hollandi lapban és azt is hozzátettem, hogy a szép hatalmas torony még mindig harang nélkül van, mert eddig nem volt pénz arra, hogy harangot is vegyenek.

Nagy örömmre szolgált, hogy ezen cikkem néhány olvasója arra a kedves gondolatra jutott, hogy gyűjtést rendezzen és abból egy harangot ajándékozzon.

Jóllehet a gazdasági helyzet most Hollandiában is nagyon súlyos és mindenki kénytelen takarékoskodni, mégis rövid pár hónap alatt együtt volt az a kis összeg, amiért meg lehetett venni ezt a Hollandiában készült kicsiny harangot, amelyet még júniusban ideküldtek.

Most itt állunk, hogy tanúi legyünk a felavatásnak és nemsokára, vékony kis csilingelő hangján meg is szólal. Ez egy messziről jött hang lesz, amely egyenesen a hollandi szívekből jön; azokból a hollandi szívekből, amelyek melegen megéreznek mindent, ami az emberek iránti szeretetet és a népek közötti békét szolgálja. Ez a hang nem fog zengeni hangos szóval, mintha a világ hatalmasainak üzenete volna a saját dicsőségükről és nagyságukról! Nem, ez csak egy finom, csendes hang lesz, amely a hollandi népnek szeretetét fogja tolmácsolni a magyarság iránt. Bárcsak eljönne az az idő, amikor a szívek megnyílnak, hogy befogadják azt az üzenetet, amelyet ezek a kis templomharangok akarnak eljuttatni, hogy az egész földön mindenütt az emberszeretetet, a türelmet, alázatosságot és szelidséget hirdessék. Akkor ez a sok finom harangocska, amelyet bárki és bárhol meghallhat, hatalmas zengő kóruddá fonódik össze és erősebben, meggyőzőbben beszél az embereknek, mint az ágyúdörgés vagy pedig a hatalom és dicsőség trombitája!

Ebben a szerény kis harangszóban a holland és magyar szívek összetalálkoznak; azok a szívek, amelyek nem akarnak mást, mint azt, hogy béke legyen az emberek között és igazság a földön! Így lesz ez a harang a holland-magyar barátság szimbólumává, azé a barátságé, amely mindig erősebb és erősebb lesz, hogy így mintaképpé váljon más nemzetek szá-

mára is, hogy sem nagy távolság, sem a faj különbözősége nem lehet akadály a jóra való közös törekvésben.

Ezt a kis harangot — annak a nagy szeretetnek a szimbólumát, amellyel Hollandiában a magyar egyházra gondolnak — azzal az óhaj-tással adom át, hogy kedves kis hangjával a gyülekezet tagjait állandóan hívogassa ide az Istenházába, hogy itt a békéért imádkozzanak, amely akkor jön el hozzánk, ha szívünket teljesen átadjuk Neki, aki a Békesség Fejedelme.

A közönség mély megindulással hallgatta a meleg érzésektől áthatott felemelő beszédet.

Hajdu Lajos főgondnok vette át azután a harangot az egyházközség nevében, szép szavakban adva kifejezést a hívek hálájának. Ezután dr. Kovács J. István főjegyzőnek felavató beszéde következett, majd a hollandi és a magyar himnusz csendült fel, amit szép, lelkes beszéd követett, a pénzügyminisztérium kiküldöttje, Kispest város képviselője és a különböző egyházak részéről.

A felemelő ünnepség maradandó emlékezetében marad Kispest társadalmának.

Hollandi irodalom.

Dülberg Ferenc író a „Német Műfordítók Egyesületében“ előadást tartott a hollandi irodalomról. Előadása bevezető részében hangsúlyozta, hogy az autarkia irodalmi téren végzetes következményekkel járhat. A műfordítónak nem szabad szorosán ragaszkodnia a betűhöz, hanem valódi tolmácsként kell szerepelnie. Dülberg azután rátért előadása tulajdonképeni tárgyára, mely a hollandi nyelv rejtelmeibe világított be. A német tudomány a hollandi nyelvet sokáig az öt német nyelv egyikének tartotta. Ez azonban tévedés. A hollandi önálló nyelv, gazdag szókinccsel és kifejező erővel. Magánhangzóinak gazdagsága teszi jóhangzásúvá a hollandi nyelvet. Költészetének aranykora a tizenhetedik évszázad volt; a hollandi költészet itt kapcsolódik bele a legszívesebben a viktoriánus angol irodalomba, vagy legalább is kapcsolatot keres ahhoz. A XVII. század irodalma a barokkirodalomra is némi befolyást gyakorol. Később egyideig *Multatuli* befolyása vált érezhetővé, aki 1848 ideáljait képviselte. Sikere volt *Verweyennek* és *Couperusnak* is, ez utóbbinak legszebb műve a „Világosság hegye“ azonban a külföld előtt ismeretlen és nincs lefordítva *Emans* „Végre“ c. értékes regénye sem. Átültetésre érdemes V. M. *Ebbing* „A nagy csábító“ c. regénye is. Színházi kultúra nincs Hollandiában; a hollandus szívesebben olvassa a színdarabot.